

Adolygiad Strategaeth Ddigidol – Cyngor Gwynedd

Blwyddyn archwilio: 2022-23

Dyddiad cyhoeddi: Hydref 2023

Cyfeirnod y ddogfen: 3729A2023

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Mewn achos o dderbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth ymdrin â cheisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru..

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

Cynnwys

Crynodeb o'r adroddiad	4
Adroddiad manwl	
Yr hyn yr edrychom arno a pham – cwmpas yr archwiliad hwn	6
Pam yr ymgwymerwyd â'r archwiliad hwn	6
Strategaeth ddigidol y Cyngor	7
Yr hyn a ganfuom: nid oes gan y Cyngor ddull strategol o ymdrin â digidol ac nid yw wedi dangos y bydd ei strategaeth ddigidol nesaf yn cael ei datblygu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy	7
Atodiadau	
Atodiad 1: cwestiynau allweddol a meini prawf archwilio	11

Adroddiad cryno

Crynodeb o'r adroddiad

Arddangosyn 1: crynodeb o'r adroddiad

Mae'r arddangosfa isod yn crynhoi'r rheswm y gwnaethom gynnal yr archwiliad hwn, ein canfyddiadau allweddol a'n hargymhellion ar gyfer y Cyngor.

Pam mae dull strategol o ymdrin â digidol yn bwysig

- 1 Mae technoleg ddigidol yn allweddol i ddarparu ystod eang o wasanaethau'r cyngor mewn ffordd fwy economaidd, effeithlon ac effeithiol, mae hefyd yn ffordd bwysig i gynghorau gyflawni eu hamcanion lles ac yn cyflawni datblygu cynaliadwy.
- 2 Gall cael dull strategol clir o ymdrin â digidol ddod â sawl budd megis:
 - sefydlu gweledigaeth gyffredin ar gyfer defnyddio digidol a'r canlyniadau arfaethedig ar gyfer cymunedau lleol sy'n gysylltiedig ag amcanion strategol y Cyngor;
 - helpu i sicrhau bod defnydd cynghorau o dechnoleg ddigidol yn cyd-fynd â'u hamcanion strategol allweddol a chynlluniau a strategaethau eraill a'i fod yn cael ei lywio gan ddealltwriaeth dda o dueddiadau'r presennol a'r dyfodol;
 - lleihau'r risg o ddyblygu o fewn cynghorau a chyda phartneriaid;
 - ystyried adnoddau digidol dros y tymor byr, canolig a hir gyda'n gilydd; a
 - darparu fframwaith i fonitro cynnydd yn ei erbyn dros y tymor byr, hir a chanolig.

Ffocws ein harchwiliad

- 3 Gwnaethom edrych i ba raddau y datblygwyd dull strategol y Cyngor o ymdrin â digidol yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy ac y bydd yn helpu i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau'r Cyngor.

Ein canfyddiadau allweddol

- 4 Nid oes gan y Cyngor ddull strategol cyfredol o ymdrin â strategaeth ddigidol neu strategaeth ddigidol gymeradwy neu gyfwerth. Mae absenoldeb dull strategol yn golygu nad yw'r Cyngor yn gallu dangos ei fod yn cynllunio dros amserlen briodol, wedi'i lywio gan ystyriaethau perthnasol a chyfranogiad rhanddeiliaid. Mae hefyd yn golygu nad yw'r Cyngor wedi ystyried goblygiadau adnoddau ei ymagwedd at ddigidol dros y tymor byr a'r tymor hwy ac nad yw wedi datblygu mesurau i fonitro cynnydd wrth ei weithredu.

Ein hargymhellion ar gyfer y Cyngor

Cryfhau'r sylfaen dystiolaeth

- A1 Er mwyn helpu i sicrhau bod ei strategaeth ddigidol nesaf yn wybodus a bod ei adnoddau'n cael eu targedu'n effeithiol, wrth ddatblygu ei strategaeth, dylai'r Cyngor ddefnyddio tystiolaeth o ystod eang o ffynonellau, gan gynnwys;
- cynnwys rhanddeiliaid sydd â diddordeb yn y strategaeth ddigidol yn ogystal â thynnu ar farn rhanddeiliaid o ffynonellau presennol
 - amcanion a strategaethau cyrff cyhoeddus eraill, a nodi cyfleoedd i gydweithio
 - dadansoddiad o dueddiadau'r presennol a'r dyfodol (gweler ein meini prawf archwilio ar gyfer C.1.1 a Ch1.2 yn **Atodiad 1** i gael rhai enghreifftiau o'r hyn y gallai hyn gynnwys)
-

Nodi goblygiadau adnoddau

- A2 Helpu i sicrhau bod Mae ei strategaeth ddigidol nesaf yn gyflawnadwy, dylai'r Cyngor nodi'r goblygiadau adnoddau tymor byr a hirdymor o'i gyflawni ynghyd ag unrhyw arbedion effeithlonrwydd a fwriadwyd.
-

Trefniadau ar gyfer monitro gwerth am arian

- A3 Er mwyn gallu monitro gwerth am arian ei strategaeth ddigidol nesaf, dylai'r Cyngor gryfhau ei drefniadau ar gyfer monitro ei gynnydd a'i effaith dros y tymor byr, canolig a'r tymor hwy.

Adroddiad manwl

Yr hyn yr edrychom arno a pham – cwmpas yr archwiliad hwn

- 1 Gwnaethom adolygu dull strategol Cyngor Gwynedd (y Cyngor) o ymdrin â digidol, ac yn benodol i ba raddau y datblygwyd hyn yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy; ac y bydd yn helpu i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau'r Cyngor.
- 2 Mae ein canfyddiadau yn seiliedig ar adolygiadau o ddogfennau a chyfweiliadau gyda sampl o aelodau'r cabinet ac uwch swyddogion. Mae'r dystiolaeth a ddefnyddiwyd gennym i lywio ein canfyddiadau wedi'i chyfyngu i'r ffynonellau hyn. Gwnaethom y gwaith hwn ym mis Mai 2023.
- 3 Aethom ati i ateb y cwestiwn **'Wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol a yw'r Cyngor wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy ac wedi rhoi trefniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau?** Rydym wedi gwneud hyn drwy archwilio'r cwestiynau canlynol:
 - A yw strategaeth ddigidol y Cyngor yn cael ei llywio gan ddealltwriaeth dda o dueddiadau'r presennol a'r dyfodol?
 - A oes gan y Cyngor weledigaeth glir o'r hyn y mae am ei gyflawni drwy ddefnyddio technoleg ddigidol?
 - A yw'r Cyngor yn gweithio'n effeithiol gyda'r bobl a'r partneriaid cywir i ddylunio a chyflawni ei strategaeth ddigidol?
 - A yw'r Cyngor wedi rhoi adnoddau i gyflawni ei strategaeth ddigidol fel y gall ddarparu manteision hirdymor/ataliol?
 - A yw'r Cyngor yn monitro ac yn adolygu cynnydd?
 - Ydy'r Cyngor yn dysgu gwersi o sut mae'n gweithio?
- 4 Mae **Atodiad 1** yn nodi'r cwestiynau manwl yr oeddem yn bwriadu eu hateb ynghyd â'r meini prawf archwilio a ddefnyddiwyd gennym i gyrraedd ein canfyddiadau.

Pam yr ymgwymerwyd â'r archwiliad hwn

- 5 Cynhaliwyd yr archwiliad hwn i helpu i gyflawni dyletswyddau'r Archwilydd Cyffredinol o dan adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (Deddf 2004) ac adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 6 Rydym yn ceisio:
 - rhoi sicrwydd y bydd strategaethau digidol cynghorau yn helpu i gyflawni amcanion llesiant mewn ffordd sy'n sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau;
 - rhoi sicrwydd bod cynghorau'n gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth ddylunio eu strategaethau digidol;

- esbonio sut mae cynghorau'n defnyddio/cynllunio i ddefnyddio technoleg ddigidol i ddiwallu anghenion pobl a sicrhau gwell canlyniadau; ac
- ysbrydoli a grymuso cynghorau a chyrff eraill yn y sector cyhoeddus drwy nodi a rhannu engreifftiau o arfer/dulliau nodedig lle bo hynny'n berthnasol.

Strategaeth ddigidol y Cyngor

- 7 Ers i'w Strategaeth TG flaenorol ddod i ben yn 2018, mae'r Cyngor wedi bod yn gweithredu yn absenoldeb strategaeth ddigidol. Mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol yn cadeirio Bwrdd Trawsnewid Digidol i gynnal prosiectau ymchwil drwy ei is-grwpiau ar gyfer pedwar maes penodol. Mae'r rhain yn ddata, gweinyddol, cyswllt cwsmeriaid a thechnegol.
- 8 Adeg ein gwaith maes ym mis Mai 2023, roedd y Cyngor yn paratoi strategaeth ddigidol newydd. Mae'r adroddiad hwn yn adlewyrchu cynnydd y Cyngor bryd hynny tra'n cydnabod bod gan y Cyngor fwy o waith i'w wneud cyn y byddai'r strategaeth newydd ar gael i aelodau graffu arni. Ym mis Mai 2023, roedd swyddogion yn bwriadu cyflwyno strategaeth ddigidol newydd i aelodau yn nhymor yr hydref 2023. O ran trefniadau monitro, mae'r Cyngor wedi ein hysbysu y bydd yr Adran Gyllid a Thechnoleg Gwybodaeth yn adrodd ar gynnydd y Cynllun a'i brosiectau yn unol â threfniadau i herio a chefnogi perfformiad corfforaethol. Ac y bydd y Bwrdd Trawsnewid Digidol yn cyflwyno adroddiad blynyddol ar yr hyn a gyflawnir. Nid oedd y trefniadau hyn ar waith pan wnaethom gyflawni ein gwaith.
- 9 Mae gan y Cyngor Strategaeth Ysgolion Digidol gyda'r nod o *gefnogi dysgu digidol i sicrhau'r cyfle gorau i ddisgyblion Gwynedd*.
- 10 Mae rhai prosiectau digidol cyfredol a chynlluniedig hefyd i'w gweld yng Nghynllun y Cyngor ar gyfer 2023-28, yn ogystal â'i gynllun asedau deng mlynedd a'i Gynllun Argyfwng Hinsawdd a Natur saith mlynedd.

Yr hyn a ganfuom: nid oes gan y Cyngor ddull strategol o ymdrin â digidol ac nid yw wedi dangos y bydd ei strategaeth ddigidol nesaf yn cael ei datblygu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy

Nid yw'r Cyngor wedi defnyddio ystod eang o ffynonellau tystiolaeth i helpu i lywio ei strategaeth ddigidol

- 11 Nid yw'r Cyngor wedi defnyddio ystod eang o dystiolaeth i lywio ei strategaeth ddigidol nesaf. Mae'r Cyngor yn ymwybodol o faterion fel anawsterau wrth recriwtio

pobl â sgiliau digidol, ond nid yw datblygiad ei strategaeth ddigidol nesaf wedi cael ei lywio'n dda gan dystiolaeth o ffynonellau fel:

- cynaliadwyedd gwasanaeth/gwytnwch a heriau adnoddau;
- anghenion y cyhoedd a'r gymuned;
- achosion sylfaenol y galw cyfredol/materion i'w datrys; a
- dadansoddiad o dueddiadau'r dyfodol a sut y gallent effeithio, gan gynnwys, er enghraifft, cymdeithasol, economaidd, gwleidyddol, amgylcheddol, diwylliannol neu dechnolegol.

- 12 Mae tystiolaeth gyfyngedig bod y Cyngor yn cynllunio dros amserlen briodol. Wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol nesaf, mae'r Cyngor yn canolbwyntio ar amserlen gymharol tymor byr ac nid yw wedi datblygu cerrig milltir tymor canolig a thymor hirach a fyddai'n ei alluogi i asesu effaith a gwerth am arian y prosiectau digidol unigol.
- 13 Nid yw'r Cyngor wedi ystyried yn llawn sut y bydd ei strategaeth ddigidol nesaf yn cyfrannu at ei Amcanion Llesiant. Bydd y strategaeth ddigidol nesaf yn cyd-fynd â chefnogi rhai o'r rhaglenni yng Nghynllun y Cyngor 2023-28 ond ni fydd o reidrwydd yn cael ei chynhyrchu i gefnogi amcanion Llesiant y Cyngor yn uniongyrchol. Nid yw'r Cyngor ychwaith wedi ystyried sut y bydd ei strategaeth ddigidol nesaf yn cyd-fynd â Strategaeth Ddigidol Cymru Llywodraeth Cymru, y nodau Llesiant cenedlaethol nac amcanion Llesiant cyrff eraill y sector cyhoeddus. Byddai alinio ei strategaeth â chyrff cyhoeddus eraill yn lleihau'r risg o ddyblygu ac yn helpu i nodi cyfleoedd i sicrhau manteision lluosog.
- 14 Asesodd y Cyngor sut y gallai'r Strategaeth Ysgolion Digidol gyfrannu at amcanion Llesiant y Cyngor a'r nodau Llesiant cenedlaethol cyn eu cymeradwyo. Mae'r strategaeth hefyd yn cyfrannu at weledigaeth cais twf Gogledd Cymru a Phartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru. Wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol gorfforaethol nesaf, efallai y bydd rhywfaint o ddysgu i'r Cyngor o'r broses a gymerodd i ddatblygu ei Strategaeth Ysgolion Digidol 2021.

Nid yw'r Cyngor wedi nodi'r rhanddeiliaid y mae angen iddo eu cynnwys wrth ddatblygu a chyflawni ei strategaeth ddigidol nesaf

- 15 Mae'r Cyngor wedi penderfynu peidio ag ymgynghori â'r cyhoedd i ddatblygu ei strategaeth ddigidol nesaf er mai'r bwriad yw canolbwyntio'n benodol ar y cwsmer. Felly, nid yw'n cynnwys yr amrywiaeth lawn o bobl y mae ei strategaeth ddigidol yn effeithio arnynt i helpu i sicrhau bod y strategaeth yn diwallu eu hanghenion. Bydd hefyd yn bwysig i'r cyngor sicrhau bod elfennau penodol o'r cynllun yn adlewyrchu anghenion defnyddwyr gwasanaeth, drwy ddefnyddio gwybodaeth ymgynghori sy'n bodoli eisoes a'u cynnwys wrth ddylunio. Mae peidio â chynnwys dinasyddion wrth ddatblygu dull strategol y Cyngor, neu ei gyflawni, yn peryglu dylunio dulliau nad ydynt yn diwallu anghenion dinasyddion ac felly nad ydynt yn sicrhau gwerth am arian.

- 16 Nid yw'r Cyngor wedi ystyried pa bartneriaid posibl y gallai weithio gyda nhw wrth ddatblygu a chyflawni ei ddull strategol o ymdrin â digidol. Byddai mapio pwy a sut y gallai weithio gyda phartneriaid yn helpu'r Cyngor i gael sicrwydd ei fod wedi nodi'r holl gyfleoedd priodol ar gyfer gweithio mewn partneriaeth. Gallai hefyd helpu i nodi cyfleoedd i wella gwerth am arian wrth gyflawni ei strategaeth ddigidol. Bydd monitro effeithiolrwydd unrhyw drefniadau partneriaeth y mae'r Cyngor yn ymrwymo iddynt hefyd yn rhan bwysig o drefniadau i'r Cyngor sicrhau ei fod yn sicrhau gwerth am arian.
- 17 Yn absenoldeb dull strategol clir o ymdrin â digidol, nid oes dealltwriaeth gyffredin ymhlith aelodau a swyddogion o'r hyn y mae'r Cyngor yn ceisio'i gyflawni. Efallai y bydd rhwystrau mewnol i gyflawni ei strategaeth ddigidol nesaf yn llwyddiannus oni bai bod aelodau a swyddogion yn deall yr hyn y mae'r Cyngor yn ceisio ei gyflawni a'r goblygiadau posibl i ddefnyddwyr gwasanaeth. Bydd dealltwriaeth gyffredin a chydgyssylltiedig o'r dull strategol y mae'r Cyngor yn bwriadu ei gymryd yn cynyddu'r tebygolrwydd y bydd yn cael ei gyflawni'n llwyddiannus.

Nid yw'r Cyngor wedi nodi goblygiadau adnoddau hirdymor ei strategaeth ddigidol nesaf

- 18 Nid yw'r costau sy'n gysylltiedig â chyflawni'r strategaeth ddigidol nesaf yn y tymor byr wedi'u cyfrifo eto ac nid yw'r adnoddau tymor hwy sydd eu hangen i'w darparu wedi'u nodi. Mae'r Cyngor wedi ystyried a chymeradwyo cost oes gyfan ar gyfer y Strategaeth Ysgolion Digidol, ond dim ond ar gyfer dwy flynedd gyntaf y strategaeth ddigidol gorfforaethol y sicrheir cyllid ar adeg cael ei ystyried gan graffu a'i gymeradwyo gan y Cabinet a'r Cyngor.
- 19 Nid yw'r Cyngor wedi cyfrifo unrhyw arbedion y gall ei wneud drwy weithredu ei strategaeth ddigidol. Bydd y Cyngor yn defnyddio dull 'methu'n gyflym' o ran mentrau digidol a allai ymddangos yn llai buddiol na'r hyn a ragwelwyd yn wreiddiol. Mae gwerthuso a yw prosiectau digidol wedi cyflawni arbedion arfaethedig yn elfen bwysig o fonitro gwerth am arian prosiectau unigol a'r strategaeth ddigidol yn gyffredinol.
- 20 Nid yw'r Cyngor wedi ystyried sut y gallai ddyrannu adnoddau i sicrhau gwell canlyniadau dros y tymor hwy. Er enghraifft, buddsoddi mewn technoleg ddigidol a allai arwain at gostau sylweddol ymlaen llaw ond sy'n gwireddu effeithlonrwydd a gwell canlyniadau dros y tymor hwy. Byddai ystyried a fyddai adnoddau'r Cyngor yn cael eu defnyddio orau i ddarparu buddion dros y tymor hwy yn ei helpu i ddangos ei fod yn defnyddio'r egwyddor datblygu cynaliadwy. Mae hefyd yn elfen bwysig o drefniadau i sicrhau gwerth am arian.

Mae gwendidau yn nhrefniadau'r Cyngor ar gyfer monitro cynnydd

- 21 Mae'r Cyngor wedi nodi trefniant posibl i fonitro perfformiad yn erbyn amcanion tymor byr a chanolig ar gyfer prosiectau digidol unigol, ond nid yw wedi sefydlu sut y bydd yn asesu effaith ei strategaeth ddigidol nesaf yn ei chyfanrwydd. Hefyd, nid yw wedi cynnal dadansoddiad buddion cost ar gyfer prosiectau digidol unigol. Mae'r Cyngor ond wedi rhannu un adroddiad cynnydd ar y prosiectau parhaus ers i strategaeth TG 2016-2018 ddod i ben. Yn absenoldeb strategaeth ddigidol, ni fu unrhyw adrodd ar gynnydd yn erbyn amcanion strategol tymor byr a hirdymor mewn perthynas â digidol. Mae monitro cyflawni amcanion ar gyfer dull strategol y Cyngor a phrosiectau digidol unigol yn bwysig er mwyn deall effaith buddsoddiad y Cyngor mewn digidol, ac felly trefniadau i sicrhau gwerth am arian.

Nid yw'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei ddull strategol o ymdrin â digidol neu rannu gwersi a ddysgwyd yn rheolaidd

- 22 Mae gwersi anffurfiol a ddysgwyd o Strategaeth TG 2016-2018 blaenorol a threfniadau gweithio hybrid y pandemig yn hysbys i'r Cyngor. Er nad ydynt yn myfyrio ar ddiffyg gweithgarwch cydweithredol neu gyfranogi, ac nid yw'r Cyngor yn coladu'r rhain ar lefel strategol.
- 23 Mae'r Cyngor yn adolygu cynnydd ei Strategaeth Ysgolion Digidol 2021 gyda mesurau sy'n seiliedig ar gamau gweithredu ond nid yw wedi adolygu effeithiolrwydd ac effaith y Strategaeth. Trwy beidio â rhannu gwersi a ddysgwyd yn rheolaidd o weithredu ei strategaethau digidol, mae'r Cyngor mewn perygl o gollu cyfleoedd i wella prosesau, canlyniadau a'i drefniadau i sicrhau gwerth am arian. Gallai cwblhau a rhannu adolygiadau ôl-weithredu hefyd helpu'r Cyngor i asesu a yw wedi cyflawni ei nodau gwreiddiol a dysgu gwersi i wella prosiectau'r dyfodol.

Atodiad 1

Cwestiynau archwilio a meini prawf archwilio

Isod mae'r cwestiynau y gwnaethom geisio eu hateb wrth gynnal yr archwiliad hwn, ynghyd â'r meini prawf archwilio a ddefnyddiwyd gennym i gyrraedd ein canfyddiadau.

Prif gwestiwn archwilio: **Wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol a yw'r Cyngor wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy ac wedi rhoi trefniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau?**

Arddangosyn 2: cwestiynau archwilio a meini prawf archwilio

Cwestiwn Lefel 2

1. A yw strategaeth ddigidol y Cyngor yn cael ei llywio gan ddealltwriaeth dda o dueddiadau'r presennol a'r dyfodol?

Cwestiynau Lefel 3

1.1 A oes dealltwriaeth drylwyr o'r 'fel y mae' (h.y. y galw/materion cyfredol i'w datrys) a'r rhesymau pam/achosion sylfaenol?

1.2 A oes dealltwriaeth drylwyr o'r ffactorau hirdymor a fydd yn effeithio a'r heriau a'r cyfleoedd a allai ddeillio (e.e. risgiau a chyfleoedd)?

Meini prawf

- Mae'r Cyngor wedi defnyddio ystod eang o wybodaeth o ffynonellau mewnol ac allanol i ddatblygu dealltwriaeth drylwyr o'r 'fel y mae' a sut mae'n debygol o newid. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth (gan gynnwys data) sy'n ymwneud â:
 - Cynaliadwyedd gwasanaeth/gwytnwch a heriau adnoddau.
 - Anghenion y cyhoedd a'r gymuned.
 - achosion sylfaenol y galw/materion cyfredol i'w datrys.
 - Dadansoddiad o dueddiadau'r dyfodol a sut y gallent effeithio, e.e. cymdeithasol, economaidd/gwleidyddol, amgylcheddol, diwylliannol neu dechnolegol. Gallent gynnwys tueddiadau hysbys e.e. poblogaeth sy'n heneiddio, lleihau adnoddau naturiol ac yn enwedig datblygiadau technolegol. Efallai y byddan nhw hefyd yn cynnwys y rhai sydd â lefel uwch o ansicrwydd, e.e. swyddi a sgiliau sydd eu hangen yn y dyfodol.
- Mae'r dadansoddiad o'r 'fel y mae' a sut mae'n debygol o newid yn cael ei lywio'n dda gan weithgarwch cyfranogi, fel y bo'n briodol, sy'n adlewyrchu arfer da cydnabyddedig (e.e. Egwyddorion Cenedlaethol ar gyfer Ymgysylltu â'r Cyhoedd yng Nghymru, cyngor ac arweiniad Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru).

Cwestiwn Lefel 2

2. A oes gan y Cyngor weledigaeth glir o'r hyn y mae am ei gyflawni drwy ddefnyddio technoleg ddigidol?

Cwestiynau Lefel 3

- 2.1 A yw'r Cyngor yn cynllunio dros amserlen briodol?
- 2.2 A yw'r Cyngor wedi meddwl am yr effeithiau ehangach y gallai ei strategaeth ddigidol eu cael, gan gynnwys:
- Sut y gallai gyfrannu at bob un o'r saith nod llesiant cenedlaethol?
 - sut y bydd cyflawni yn effeithio ar y pethau eraill y

Meini prawf

- Mae'r Cyngor yn defnyddio ei sylfaen dystiolaeth yn effeithiol i:
 - nodi camau yn ei ddull strategol o ymdrin â digidol sy'n debygol o fod fwyaf effeithiol a pham, gan gynnwys sut y gallent fynd i'r afael ag achosion sylfaenol problemau;
 - llywio penderfyniadau ynghylch ei ddefnydd o dechnoleg ddigidol sy'n ceisio cydbwysu'r angen i gyflawni amcanion tymor byr a thymor hwy.
- Mae'r Cyngor wedi ystyried beth mae tymor hir yn ei olygu wrth gynllunio ei ddull o ymdrin â digidol – h.y. pa mor bell ymlaen y gall / y dylai gynllunio a pham (o leiaf ddeng mlynedd gan ystyried tueddiadau tymor hwy fel y bo'n briodol).
- Mae'r Cyngor wedi ystyried sut y gall camau gweithredu sicrhau'r effaith orau dros yr amserlen honno o ran canlyniadau a'r defnydd mwyaf effeithiol o adnoddau. Gallai hyn gynnwys ystyried pwyntiau ymyrraeth priodol sy'n gysylltiedig â diffiniad y Comisiynydd o atal. (Gellir dod o hyd i fwy o wybodaeth yn: [Gan ystyried Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn y broses gyllidebol – Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru](#)).
- Mae'r Cyngor wedi nodi mesurau ar gyfer ei strategaeth ddigidol sy'n adlewyrchu effeithiau tymor byr a hirdymor a gwerth am arian, gyda cherrig milltir sy'n adlewyrchu cynnydd fel y bo'n briodol.
- Mae'r Cyngor wedi nodi sut y bydd ei strategaeth ddigidol yn cael adnoddau dros y tymor hwy cyn belled ag sy'n ymarferol (gweler meini prawf sy'n ymwneud ag integreiddio hefyd).
- Mae'r Cyngor wedi ystyried sut y gall ei strategaeth ddigidol wneud cyfraniad ar draws y nodau llesiant.
- Mae staff sy'n datblygu'r strategaeth ddigidol yn deall beth mae cydweithwyr a phartneriaid yn ei wneud a sut mae eu gwaith yn ymwneud â nhw, ac wedi ceisio integreiddio eu gwaith gyda gwaith eu cydweithwyr o bob rhan o'r Cyngor a chyda sefydliadau partner.
- Mae integreiddio yn amlwg wrth alinio'r strategaeth ddigidol â strategaethau corfforaethol allweddol eraill a chynlluniau gwasanaeth. Er enghraifft, cynllun

Cwestiwn Lefel 2

Cwestiynau Lefel 3

mae'n ceisio eu cyflawni (h.y. ei amcanion llesiant a'i flaenoriaethau ehangach)?

- sut y bydd cyflawni yn effeithio ar eraill yr hyn y mae cyrff cyhoeddus eraill yn ceisio ei gyflawni (h.y. eu hamcanion llesiant)?

2.3 A oes dealltwriaeth eang a chyffredin o'r hyn y mae'r Cyngor yn ceisio'i gyflawni?

Meini prawf

ariannol tymor canolig, cynllun gweithlu, strategaethau rheoli asedau, datganiad llesiant a chynlluniau lleihau carbon.

- Mae'r strategaeth ddigidol yn cyd-fynd â dibenion strategol eraill fel:
 - profiad y cwsmer;
 - rheoli galw/gostyngiadau mewn methiant ac atal galw; a
 - dylunio a gweithredu modelau cyflenwi gwasanaeth newydd.
- Mae strategaeth ddigidol y Cyngor yn cyd-fynd â chynlluniau/strategaethau partneriaid lleol a chenedlaethol gan gynnwys Strategaeth Ddigidol a chynlluniau llesiant Llywodraeth Cymru.
- Mae gan gynghorwyr ac uwch swyddogion sy'n gyfrifol am weithredu'r strategaeth ddigidol ddealltwriaeth gyffredin a chliir o'r hyn y mae'r Cyngor yn ceisio'i gyflawni a'r effaith arfaethedig ar ddarparu gwasanaethau.
- Mae strategaeth ddigidol y Cyngor yn cael ei chyfleu'n glir i staff a phartneriaid a allai helpu i'w chyflawni.

Cwestiwn Lefel 2

3. A yw'r Cyngor yn gweithio'n effeithiol gyda'r bobl a'r partneriaid cywir i ddylunio a chyflawni ei strategaeth ddigidol

Cwestiynau Lefel 3

3.1 A yw'r Cyngor wedi nodi pwy sydd angen ei gynnwys?

3.2 A yw'r Cyngor i bob pwrpas yn cynnwys yr amrywiaeth lawn o bobl y mae ei strategaeth ddigidol yn effeithio arnynt?

3.3 A yw'r Cyngor yn cydweithio'n effeithiol â'r partneriaid cywir?

Meini prawf

- Mae gan y Cyngor ddealltwriaeth dda o bwy fydd yn cael ei effeithio'n uniongyrchol ac yn anuniongyrchol gan ei strategaeth ddigidol a phwy y mae angen iddo ei gynnwys.
- Mae'r Cyngor i bob pwrpas wedi cynnwys yr amrywiaeth lawn o safbwyntiau wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol, gan gynnwys o ffynonellau anhraddodiadol ac o'r rhai y gallai fod wedi methu â chyrraedd o'r blaen.
- Mae'r Cyngor wedi darparu cyfleoedd gwirioneddol i bobl ddylanwadu ar ddylunio a chyflawni ei strategaeth ddigidol o gam cynnar, gan gynnwys cynrychiolwyr grwpiau sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig.
- Mae'r Cyngor wedi defnyddio canlyniadau cyfranogiad i lunio dyluniad a chyflwyniad ei strategaeth ddigidol.
- Mae'r Cyngor yn cydweithio i sicrhau ei fod yn cyflawni gwell canlyniadau a gwerth am arian drwy ei strategaeth ddigidol ac wedi rhoi trefniadau priodol ar waith i gefnogi hyn, er enghraifft:
 - rhannu neu rannu arbenigedd ac adnoddau;
 - rhannu gwybodaeth;
 - sicrhau monitro, gwerthuso ac atebolrwydd effeithiol gan gynnwys ystyried gwerth am arian.

Cwestiwn Lefel 2

4. A yw'r Cyngor wedi rhoi adnoddau i gyflawni ei strategaeth ddigidol fel y gall ddarparu manteision hirdymor/ataliol?

Cwestiynau Lefel 3

4.1 A yw'r Cyngor yn deall goblygiadau adnoddau tymor hir?

4.2 A yw'r Cyngor yn dyrannu adnoddau i sicrhau gwell canlyniadau dros y tymor hir?

Meini prawf

- Mae'r Cyngor wedi asesu costau a manteision defnyddio technoleg ddigidol i fuddsoddi mewn dulliau ataliol tymor hir a'r gost (ariannol ac o ran canlyniadau) o beidio â gwneud hynny.
- Mae'r Cyngor wedi meddwl am yr adnoddau y bydd eu hangen arno i gyflawni ei strategaeth ddigidol dros y tymor canolig a'r tymor hwy (costau oes cyfan) a sut y gallai reoli risgiau/cwrdd â'r costau hynny, gan gynnwys, er enghraifft, cynlluniau 'buddsoddi i arbed' a gostyngiadau rheoledig mewn dyled dechnegol.
- Mae'r Cyngor wedi cyfrifo a nodi unrhyw arbedion y mae'n bwriadu eu gwneud drwy weithredu ei strategaeth ddigidol.
- Mae camau gweithredu (gan gynnwys camau ataliol) sy'n debygol o gyfrannu at well canlyniadau a/neu ddefnydd o adnoddau dros y tymor hwy yn cael eu hyrwyddo a'u cefnogi, hyd yn oed:
 - lle gallai hyn gyfyngu ar y gallu i ddiwallu rhai anghenion tymor byr;
 - lle mae'r buddion yn debygol o gael eu cronni gan, neu eu priodoli i sefydliad arall.

Cwestiwn Lefel 2

5. A yw'r Cyngor yn monitro ac yn adolygu cynnydd?

6. Ydy'r Cyngor yn dysgu gwersi o sut mae'n gweithio?

Cwestiynau Lefel 3

5.1 A yw'r Cyngor yn monitro ac yn adolygu cynnydd tuag at amcanion tymor byr, canolig a thymor hwy?

6.1 A yw'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei strategaeth ddigidol?

6.2 A yw'r Cyngor yn rhannu gwersi a ddysgwyd o'i ymagwedd at ei strategaeth ddigidol?

Meini prawf

- Mae'r Cyngor yn monitro costau a manteision cyflawni ei strategaeth ddigidol o safbwynt gwerth am arian.
- Mae'r Cyngor yn mesur y cyfraniad ehangach y mae'r strategaeth ddigidol yn ei wneud ar draws ei amcanion ei hun/partneriaeth.
- Caiff cynnydd ei fesur yn erbyn amcanion tymor byr, canolig a thymor hir.
- Mae'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei strategaeth ddigidol yn rheolaidd, gan gynnwys:
 - effeithiolrwydd ei weithgarwch cydweithredol;
 - effeithiolrwydd ei weithgarwch cyfranogi, gan gynnwys effaith y strategaeth ar ddefnyddwyr gwasanaeth, gan gynnwys y rhai sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol;
 - effaith y strategaeth ar y rhai sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig;
 - economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y strategaeth ddigidol yn gyffredinol wrth helpu'r Cyngor i gyflawni ei amcanion strategol.
- Mae'r Cyngor wedi adolygu gwersi a ddysgwyd o'i ymateb i'r pandemig ac mae'n cymhwyso'r dysgu hwn i'w strategaeth ddigidol.
- Mae'r Cyngor yn rhannu ac yn cymhwyso unrhyw wersi a ddysgwyd o ddatblygu a chyflwyno ei strategaeth ddigidol yn eang ar draws y sefydliad, a gyda phartneriaid lle bo hynny'n berthnasol.

Archwilio Cymru

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: info@audit.wales

Gwefan www.audit.wales

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.